

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın “Mahkemelerin bağımsızlığı” başlıklı 138. maddesinin dördüncü fıkrasına göre; *“Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez”*.

Normlar hiyerarşinin en tepesinde bulunan Anayasanın yukarıda yer verdiğimiz hükmü; adli ve idari yargı ayırımı olmaksızın, Anayasa m.9 gereğince Türk Milleti adına yargı yetkisini kullanmakla görevlendirilmiş bağımsız ve tarafsız mahkemelerin tüm kararlarının, hiçbir şekilde yasama, yürütme organları ile idare tarafından değiştirilemeyeceğini, yerine getirilmesinin geciktirilemeyeceğini ve yasama, yürütme organları ile idarenin tüm mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğunu düzenlemiştir.

İdari yargı tarafından verilen kararlara idarenin uymak zorunda olduğu ve idarenin kararların gereğini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlü olduğu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun “Kararların sonuçları” başlıklı 28. maddesinde düzenlenmiştir. İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 28. maddesi; idari yargı teşkilatına bağlı mahkemelerin esasa veya yürütmenin durdurulmasına ilişkin verdiği kararların, idare tarafından geciktirilmeksizin yerine getirilmesi gerektiğini ve buna ilişkin sürenin, kararın ilgili idareye tebliğinden itibaren 30 günü geçemeyeceğini belirtmiştir. İYUK m.28’in 3. ve 4. fıkralarında ise; idari yargı kararlarının yerine getirilmemesi durumunda, idare aleyhine maddi ve manevi tazminat davası açılabileceği, kararın gerekliliklerini yerine getirmeyen kamu görevlisi olsa dahi, davanın kamu görevlisine karşı değil, idare aleyhine açılması gerektiği ifade edilmektedir.

Anayasanın “Cumhuriyetin nitelikleri” başlıklı 2. maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti bir “hukuk devleti” olarak nitelendirilmiştir. Anayasa Mahkemesi’ne göre hukuk devleti, *“eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir”*. Hukuk devleti olmanın bir sonucu olarak, Anayasanın 125. maddesinin 1. fıkrasında yer alan; *“İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.”* hükmüyle İdare tarafından yapılan eylem ve işlemlere karşı bireylerin yargı yoluna gitmesine imkan tanınmıştır..

Tüm bu yasal düzenlemelere rağmen; uygulamada idari yargı kararlarının infazının geciktirilmesi veya uygulanmaması halleri ile karşılaşilmektedir.

İdari yargıda açılan davalarda davalı konumunda bulunan taraf kural olarak idare olduğundan, idarenin hem davada davalı konumunda bulunması ve hem de karar sonrası kararın icrasını yerine getirecek makam olması adli yargı kararlarının icrasında rastlanılmayan sorunlara yol açabilmektedir. İptal davaları sonucu çıkan kararların veya idari yargı merciince verilen yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararların yerine getirilmemesi veya uygulanmasının geciktirilmesi davacı açısından telafisi mümkün olmayan mağduriyete sebep olmaktadır.

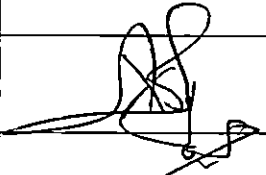
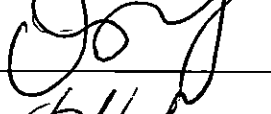
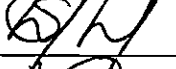
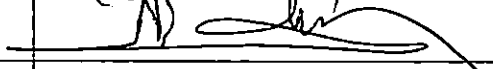
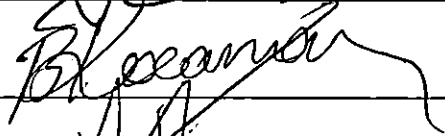
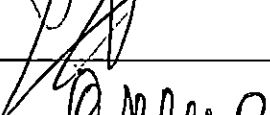
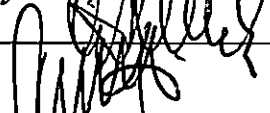
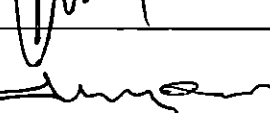
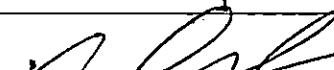
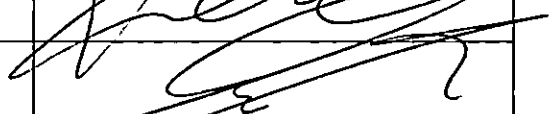
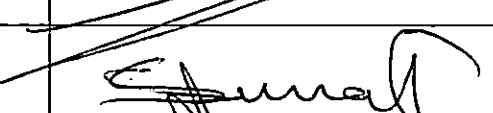
Bir devletin “hukuk devleti” ve “kuvvetler ayrılığı” ilkeleri ile hukukun üstünlüğüne ve hukuk güvenliği hakkına bağlılığını, adaletin yerini bulmasını mümkün kılan yargı kararlarının icrasında ve infazında gösterilen kararlı tutum belirler. Hiçbir kuvvet, yargı kararlarının yerine getirilmesini engelleyemez.. Anayasa m.138/4 deyim yerinde ise kağıt üzerinde bırakılamaz, etkisiz kılınmaz. “Yargı yetkisi” başlıklı Anayasa m.9, “Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü” başlıklı Anayasa m.11 ve “Mahkemelerin bağımsızlığı” başlıklı Anayasa m.138 mutlak şekilde dikkate alınmalı, yargı kararlarının infazını geciktirecek veya imkansız hale getirecek hiçbir tasarrufta bulunulmamalıdır.

Uygulamada ; yargı kararlarının gereğini yerine kamu görevlileri hakkında yukarıda açıklanan Anayasa hükmü ve hukuk devleti ilkelerine aykırı olarak “İşleme Koymama Kararı” gibi bir yöntemin uygulandığı görülmektedir.

Dolayısı ile; bu kararların uygulanmasına ilişkin mevzuattaki ve uygulamadaki noksanlıkların belirlenip gerekli düzenlemelerin TBMM tarafından yapılabilmesi için bu konuların araştırılması gerekmektedir.

Yukarıda belirlenen gerekçelerle, idari yargı kararlarından uygulanmayan kararların olup olmadığı; İdari yargı kararlarını yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında yapılan suç duyurularında ”İşleme Koymama Kararı” verilen kamu görevlilerin olup olmadığı, varsa bu kişilerin kimler olduğunun belirlenmesi, uygulanmayan kararların neler olduğu ve neden uygulanmadığı, uygulamadaki aksaklıkların belirlenebilmesi amacıyla Anayasanın 98, İç Tüzüğü’nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Hakan Şeref ÖLGÜN
Afyonkarahisar Milletvekili

İSİM - SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
İrsin Beyaz	İstanbul	
Yasem Arda	Ankara	
Ahmet Bekar	Ankara	
Yasin Öztürk	Denizli	
Ayşe Sibel Yalınçoğlu	İstanbul	
Mine Özkır	İstanbul	
Yavuz Aydın	Tekirdağ	
Ömer Özale	İzmir	
Ünal Karaman	Konya	
Turhan Gökçe	Balıkesir	
Berkant Karaman	Mersin	
Uğur Payraz	Antalya	
Ömer Korkmaz	Aydın	
Tunç YAZDIR	Aksaray	
Hüsnü Kırkner	İzmir	
Kürşad Zorlu	Ankara	
Y. Selçuk Turkoğlu	Bursa	
Senol Sınat	Moristan	
Hesna Toktaş	Bursa	